

Változások ideje

Az ész mindig kéznél van...

Az elmúlt év februárja jókora változásokat hozott a HODIKÓT-nél a vállalati szervezet felépítésében. Ime néhány e változások közül: a MEO főosztály alakult, s így a minőségellenőrzési főosztály közvetlenül a vezérigazgató irányítása alá került. Emellett bővítették a minőségellenőrzés jogkörét, s a gyártás közbeni ellenőrzési pontokat is a MEO vette kézbe, vagyis a félkész árukat is meőzzák, kiegészítve az eddigi gyártás közbeni ellenőrzést. Korábban a termelési igazgató közvetlenül a vezérigazgató irányítása alatt dolgozott. Februártól immár a vezérigazgató helyetteséhez tartozik. Hiszen az ő kezében összpontosult eddig is a gyártmányfejlesztés és a technológia, februártól pedig már a termelés is. Az üzemeltetés, amely korábban a termelési igazgatóhoz tartozott, átkerült a mechanikai főosztályhoz, az üzem- és munkaszervezési osztály viszont a termelési igazgatóhoz került. Két gyárunkban is megszüntették a két osztályt — a technológiai és a gyártáselőkészítési osztályokat —, mindkettőt közvetlenül a termeléshez csatolták...

Új követelmények

E szervezési változások egy részét is farasztó fölsorolni, hát még olvasni. A kívülállónak — legyen az olvasó vagy újságíró — edeskeveset mondanak ezek a változások, ahogyan Szenási István, a vállalat termelési igazgatója sorolja őket egymás után. De vajon mi tette szükségessé ezeket a szervezésbeli változásokat, és mit várnak tőlük a vállalatnál?

Szenási István bőségesen sorolja az indokokat. Az utóbbi években alaposan megváltoztak a vállalat körülményei, s az értékesítés lehetőségei, a piac igényei. Nem is olyan régen, 1977—78-ban még jókora, 8—10 ezres szériákat készítettek (s adták el) egy-egy cikkből. 1979 a változások éve volt a HODIKÓT-nél. A korábbi jóval nagyobb számú cikket kellett gyártaniuk, ám jóval kisebb szérianagyságban. S ráadásul az elmúlt esztendőn belül is sok minden megváltozott. Hiszen 1979 januárjában körkötő gépeiken egy cikkből általában még 6500 darabot vett meg tőlük a kereskedelem, augusztusban viszont már csak 3900 darabot gyárthattak átlagban egy-egy cikkből. S amíg vagy öt évvel ezelőtt átlagban 400—420 cikket állítottak elő 37—40-féle fonálból, most mintegy 600-féle cikket 60—70-féle fonálból és 180—200 színben és színárnyalatban, többféle nagyságban.

Az összehasonlítás magáért beszél. Alapvetően meg-

változtak az utóbbi időben a vásárlók igényei, s ha annál lassabban is, de a kereskedelem is követi e változásokat. Ez pedig a korábbinál jóval többre, bonyolultabb munkát ró a vállalatra. S e megnövekedett feladatoknak immár nem felelt meg a vállalatnak korábban kialakult szervezeti felépítése. Ezért kezdték meg tavaly az átszervezés sorozatát, hogy szűkíthessék a döntési pontokat, hogy a vállalat irányításának egyes reszortjai szervesebben kapcsolódhassanak egymáshoz, s a döntések lehetőleg ott születessenek meg, ahol a legközelebb van a döntéshozzá szükséges információ. Mindezzel alapvető céljuk a döntéshozatal meggyorsítása, az áttutási idő lerövidítése volt.

Jön: a művezetés

A folyamat természetesen nem ért véget tavaly. Folytatódik az idén is, többek között a művezetés megerősítésével. Az a céljuk, hogy a termelés napi gondjainak nagy részét oldja meg a művezetés. Hiszen az van a legközelebb a termeléshez, s ismeri leginkább a konkrét gondokat. Ennek érdekében jogaiban és hatáskörében megerősítik a művezetést, beleértve a termelési értéket szolgáló különböző intézkedések, többek között a jutalmazás és a felelősségre vonás jogát is.

Mindezt természetesen sok más vállalattal is fontolgatják, ám többnyire, a feltételek hiányában nem vághatnak bele ilyen változtatásokba. Nos, a HODIKÓT-nél alapként immár kiépült a művezetés komplex rendszere, amely magába foglalja a műszakvezetőt, a gépmestert, a technikuszt és a csoportvezetőket. Az egész rendszert a műszakvezető tartja kézben. Ilyen feltételek mellett előnyösen alakulhatott a művezetés összetétele is. Az 1970-es 9 nővel szemben immár 28 nő művezetője van a vállalatnak az 58-ból. Ez pedig egy nagyrészt nőket foglalkoztató cégnél fontos dolog.

A piacra koncentrálni

Mindezek a változások a piac (s természetesen a vállalat) érdekeit szolgálják, s a marketing-szemléletű vállalatvezetés kialakulásának következményei. A HODIKÓT-nél a jövőben egyre több energiát kívánnak a piac felderítésére és a vállalati információáramlás biztosítására fordítani. Ennek érdekében változtatták és változtatják meg a vállalat belső szervezetét. Ebben együttműködnek például a FÉKON-nal is, amely számára éppen egy nyugatnémet cég

dolgoz ki szervezeti modellt, amelyet a HODIKÓT is alkalmazhat majd. Emellett a vállalatnál dolgozott egy ideig egy ENSZ-szervezet, az UNIDO egyik szakértője, Martin Minke, aki jó néhány, a vállalatvezetés elképzeléseivel összhangban levő szervezési javaslatot tett. Ezeket a javaslatokat a vállalat saját erőből — nagyon rövid határidőket szabva önmaguknak — meg is valósítja.

S hogy mit is várnak mindentől a termelésben? Többek között azt, hogy a közvetlen termelésirányítók megnövelt hatásköre megnöveli majd felelősségérzetüket is. Jobban érzik majd munkájuk súlyát, gyorsabban és átgondoltabban születnek meg tehát majd a döntések. Azt is várják a szervezési intézkedésektől, hogy megjavul a termelés előkészítése, javulni fog a minőség, hatékonyabban használják majd föl a munkaerőt, s csökkeneni fogják a technológiai veszteségeket, s rugalmasabban válik a termelés irányítása. Mindennek érdekében olyan precízen végzik például a gyártáselőkészítést, amin még a külföldi szakemberek is elcsodálkoztak, mondván: ilyen még nem igen láttak. Pontos havi ütemtervet készítenek például a nyersanyagellátásról, agépi kapacitások terheléséről, s így mindig pontosan tudják, hol, mire van még esetleg szabad kapacitás, hogy pontosan mikorra mennyi és milyen összetételű, minőségű, színű anyagok kellenek. Hogy mit tud szállítani számukra a fonda, mit nem, mire kell belső megoldásokat keresniük, milyen szabad kapacitásokra kell külön munkákat biztosítaniuk stb. E rendszert hamarosan számítógépre kívánják vinni, hogy a vezetés mindig precíz, naprakész adatokkal rendelkezzen.

Az ész mindig kéznél van — mondhatnánk joggal. S a HODIKÓT-nél minden remény megvan arra, hogy egy ésszerűbb, rugalmasabb vállalati szervezési modellben a korábbinál jóval hatékonyabban és zökkenőmentesebben végezhetik majd munkájukat a piac változó igényei szerint. Annál is inkább, mert a gyors változások idején csak rugalmas, ésszerű belső szervezéssel lehet lépést tartani a követelményekkel.

Szávay István

Prágai postapalota — magyar közreműködéssel

Csehszlovákia magyar közreműködéssel létesült új nemzetközi és országos helyközi telefon- és táviróközpontját csütörtökön ünnepélyesen felavatták Prágában. Az avatóünnepségen megjelent Lubomír Strougal, a CSKP KB elnökségének tagja, a szövetségi kormány elnöke és sok más magas rangú csehszlovák személyiség, ott volt továbbá Kovács Béla, prágai magyar nagykövet is.

Az új távközlési központ a csehszlovák posta eddigi legnagyobb beruházásaként, összesen több mint másfél milliárd korona költséggel készült el. A létesítmény egyrészt a belföldi távhívások, automatizált telefonhálózat egyik fő gócpontja, másrészt fontos nemzetközi hivatást is betölt, mert korszerű és nagy teljesítményű elektronikus átmenő (transzit-) központja az európai földréz kelet—nyugati irányú távbeszélő- és telexösszeköttetéseknek.

A távközlési palota felszerelésében számos csehszlo-

vák és több hírneves nyugati céggel együtt a magyar Budavon Külkereskedelmi Vállalat is részt vett: a Budapesti Telefongyár 960 és 2700 csatornás átviteltechnikai berendezéseiből több mint 6 millió rubel értékűt szállított a prágai létesítményhez. Az ezekkel szerzett kedvező tapasztalatok alapján Csehszlovákia a következő öt éves tervben a további postai beruházásokhoz előreláthatólag mintegy 65 millió rubel értékben vásárol majd hasonló magyar gyártmányú sokcsatornás átviteltechnikai berendezéseket.

(MTI)

Csipkefüggönyök korszerű gépekkel

A Győri Gardénia Csipkefüggönygyár új csarnokát másfél év alatt építették fel, s határidőre üzembe helyezték. A korszerűsítés elsősorban a Jacquard-típusú csip-

kefüggöny gyártási technológiáját érinti. A nagy teljesítményű gépekkel ebben az évben 3,5 millió négyzetméter csipkefüggönnyt készítenek Győrben. (MTI)

Kevesebb halálos közúti baleset

Differenciált szigor a szabálysértőkkel szemben

Tavaly, 1979-ben — a folyamatosan duzzadó közúti forgalom ellenére is — sikerült valamelyest gátat állítani a személyi sérüléssel járó balesetek szaporodásának; bár a végleges adatok még nem állnak rendelkezésre, a már körvonalazható tendenciák kedvezőek. 1979 első tíz hónapjában például csak 3,3 százalékkal több személyi sérüléssel járó baleset történt, mint 1978-ban. Az elmúlt évek átlagát figyelemmel kísérve kitűnik: akadtak ugyan esztendő, amikor összességében kevesebb balesetet regisztráltak, mint korábban, de ezen belül minden évben ijesztő mértékben emelkedett a halálos tragédiák száma. Ezért értékelik nagyra a szakemberek — mint Várhegyi Sándor rendőr őrnagy, az Országos Köz-

Tanács titkárságának munkatársa az 1979. évi közlekedésbiztonsági tapasztalatokról adott nyilatkozatában elmondotta —, hogy 1979 első tíz hónapjában jelentősen, 12 százalékkal kevesebb volt a halálos balesetek, s 12,3 százalékkal mérséklődött azoknak a tragédiáknak a száma is, amelyek a baleset bekövetkezése után jártak halállal. Bár az utolsó két hónap adatai még nem állnak rendelkezésre, elmondhatjuk, hogy kevesebb súlyos baleset is vezetett az utakon a figyelemre, a felelőtlen magatartás. Feltételezhető, hogy a balesetek súlyosságának csökkenéséhez nagy mértékben hozzájárult az augusztusban hatályba lépett szeszegkorlátozás. Bár ennek teljes hatását majd csak

jövőre tudjuk felmérni, az máris elmondható, hogy a nem lakott területen történt balesetek száma a harmadik negyedévtől 7 százalékkal csökkent, míg az első félben 8 százalékkal nőtt. Egy másik adat: az első félben 14 százalékkal több volt a járművek összetűzéséből származó baleset. A harmadik negyedévtől pedig 9 százalékkal kevesebb, mint 1978 ugyanezen időszakában.

— Az OKBT már jó előre kidolgozta elképzeléseit az 1980-as esztendőre. Ha egy szóban lehet összefoglalni az év közlekedésbiztonsági irányelveit, ez a „lassítás”. Az OKBT a propagandaeszközök összehangoltabb, hatékonyabb felhasználásával kívánja tovább tudatosítani a gyalogosokkal, a gépjárművezetőkkel, a közlekedés minden résztvevőjével a biztonságos közlekedés módjait, lehetőségeit. Elsősorban a sebességhatárok betartására, a sebesség helyes megválasztására, s a defenzív vezetési magatartási formákra szeretnének a figyelmet felhívni. Tovább kívánjuk tudatosítani a látás és a látáshoz szükséges nem utolsósorban minden közlekedőt szeretnénk megnyerni annak érdekében, hogy minél kevesebb ember válik a közlekedés áldozatává.

— Várható, hogy 1980-ban a rendőri szervek erőfeszésében lépnek fel a közlekedés szabályait megszegőkkel szemben. A cél az, hogy a rendőri intézkedések azokat sújtják, akik fittvet hányanak a legalapvetőbb előírásoknak is, és ezzel veszélyes helyzetbe sodorják a közlekedés többi résztvevőjét. Ez azt is jelenti, hogy differenciáltabban, fokozottabban büntessék meg azokat, akik durva szabálysértést követnek el. Tervezzük — mondotta végül —, hogy a balesetek csökkentése, a forgalom biztonságosabbá tétele érdekében szinte folyamatosan tesszük a forgalom-ellenőrzési akciókat. (MTI)

Rugalmasabb fejlesztés, a helyi adottságok jobb hasznosítása

Új beruházási szabályozó rendszer a mezőgazdaságban

A mezőgazdaságban az idén életbe lépett új beruházási szabályozó rendszer a korábbinál jobban ösztönöz a helyi módszerek alkalmazására, a folyamatos fejlesztésre és a költségek csökkentésére. Az új létesítmények kialakításánál nagyobb lehetőség nyílik a helyi szakemberek tapasztalatainak hasznosítására is. Mindez azonban nem csökkenti a központi tervezéssel és a beruházások lebonyolításával megbízott intézmény, az AGROBER munkájának rangját. Az intézet mérnökei folyamatosan átvizsgálják a tippsterveket. esetenként, mindenképp a költségek megoldásokról, szelekcióra kerül sor. s a műszaki dokumentációk egy részét új tartalommal töltik meg.

Ha a jelenleg rendelkezésre álló tippstervek számát nem is növeli, mégis újabb lehetőségeket ad a mezőgazdasági beruházásoknak egy rendelkezés, amely

modot ad a már egyszerű felhasznált tervek ismételt alkalmazására. Az egyedi terveket — egyes tervező kollektívák, üzemi szakemberek alkotásait — viszonylag egyszerű ügyintéssel „rövid úton” lehet újból felhasználni, kiindulva abból: a dokumentációk ismételt „szerepeltetését” minden bizonnyal a gyakorlat messzemenően igazolta. Viszont továbbra is engedélyezési eljárást kell kérni akkor, ha az egyedi tervek alapján kialakítandó létesítmény teljesítménymérőit valamilyen oknál fogva túllépi az előirányzottakat, amelyeket már korábban, a mezőgazdasági termelés teljesítő képességének ismeretében alakítottak ki.

A beruházások megalapozásánál „testre szabottabb” lehetőséget ad a technológiákkal kapcsolatos szemlélet, és felfogás gazdagítása. Azal, hogy az idén életbe lépett szabályozó rendszer

megszüntette az állattartó telepek kötelező tartástechnológiai irányelveit, tágabb lehetőségeket kapott a helyi kivitelezés, továbbá az olyan állattartórendszerek megvalósítása, amelyek viszonylag egyszerűbb környezetet biztosítanak az állattartóknak, anélkül, hogy a hozamok csökkennének. Az állattartó telepek korábban rendeltetéssel meghatározott kötelezően megvalósítandó létesítményeinek köre — ezekhez kötötték például az állami beruházási támogatás engedélyezését — lényegesen szűkült. Ez elősegíti, hogy az üzemek az alapvető termelői létesítmények megvalósítását követően, anyagi lehetőségeikhez igazodva esetleg hosszabb idő alatt teremtsék meg az üzemeltetés teljes körű feltételeit. Ily módon lehetővé válik, hogy a legfontosabb létesítmények folyamatosan árut adjanak, miközben fokozottan kiegészül a szarvakkal egység. (MTI)

Szovjet Kultúra Háza

Kiállítások, koncert

A Szovjet Kultúra és Tudomány Házában január 4-én nyitották meg a „Vörös Csipke Moszkvában” című fotókiállítást. Vasárnap, január 6-án délután a tudományos ismeretterjesztő filmek kedvelőit várják. A szovjet tudomány és technika újdonságait ismerkedhetnek meg a látogatók január 9-én. A következő napon politikai könyvkiállítás nyílik, majd — dokumentumfilm-vetítéssel kísért — előadás hangzik el az új szovjet békekezdemenyzésekről. Csütörtökön a szovjet népek iparművészeti előadását tartanak. Január 11-én a Szovjetunió építészeti és építőműve-

zetével könyvkiállításon ismerkedhetnek a látogatók, 16-án pedig a Szovjetunió képzőművészetéről hallgatnak meg filmvetítéssel egybekötött előadást.

Budapest felszabadulásának közelgő 35. évfordulója alkalmából az orosz és a szovjet zene kedvelőinek klubja koncertet rendez január 28-án. Másnap, Csehov születésének 120. évfordulója alkalmából irodalmi estet tartanak és kiállításon mutatják be az író életét, munkásságát.

E hónapban több klub is megrendezi hagyományos találkozóját. (MTI)